

з державами–членами, установами системи ООН та іншими організаціями і координує їх участь в операціях; готує провідні вказівки і принципи з питань підготовки кадрів для держав–членів, що надають контингенти, для ОПМ [3].

Розглядаючи питання співробітництва в системі ООН з питань забезпечення миру та безпеки треба відзначити, що важливим досягненням було налагодження тісних робочих зв'язків ДПП (Департамент публічної інформації) з ДОПМ, а також Департаментом з політичних питань і Управлінням по координації гуманітарних питань. З огляду на думку Генсека про те, що інформація і комунікація повинні знаходитися в самому центрі стратегічного управління ООН, можна сказати, що всі структури, яких це стосується, визнали, що суспільна інформація і комунікація стануть головною частиною їхньої діяльності. В результаті зусиль по удосконалюванню співробітництва і координації між відповідними департаментами ДПП бере участь у консультаціях і підготовчій роботі на початкових етапах розгортання місії з підтримки миру й інших польових місій. Це дозволяє відповідним департаментам виділяти адекватні ресурси для інформаційних компонентів таких місій на плановій основі, а не від випадку до випадку. Зараз ДПП виступає як координаційний центр для підтримки заходів в області суспільної інформації і комунікації в ході польових операцій. ДПП провів ретельне вивчення й огляд досвіду ОПМ, що дозволило розробити відповідні керівні принципи для створення і функціонування компонентів суспільної інформації і комунікації в ході польових операцій.

Забезпечення тісної координації із Секцією з проблем миру і безпеки ДПП є одним із ключових елементів стратегії, ефективного здійснення якої неможливо без співробітництва між цими двома департаментами. ДПП у свою чергу запропонував ДОПМ взяти участь у дискусіях з питань про стратегічні комунікації.

Отже, надалі успіх буде залежати від здатності ООН забезпечувати єдність цілей її різних департаментів, фондів і програм, що дозволить їй діяти узгоджено і використовувати свої ресурси на стратегічно важливих напрямках. Щоб домогтися успіху в майбутньому, ООН повинна зосередити свою увагу на аспектах діяльності, що вдаються їй краще інших. Також необхідно, щоб ООН розробила ефективні методи співробітництва з іншими міжнародними організаціями, підсилюючи вплив своїх моральних цінностей.

Автор впевнений, що мир у широкому сенсі не може бути досягнутий тільки зусиллями ООН і урядів країн–членів. Потрібно залучати до такої діяльності усіх: НУО, ЗМІ і широку громадськість. Це зміцнить здатність ООН відбивати проблеми тих, кого вона представляє, і дасть кращу можливість поширювати інформацію про ООН і сприяти розумінню її діяльності.

Список використаних джерел

1. Доклад Генерального секретаря Совету Безопасности ООН. Повестка дня для мира. Preventivnaya diplomatiya, mirotvorchestvo i podderzhanie mira. A/47/277 – S/24111. – ДОО. – Нью-Йорк, 1992.
2. Официальные документы Генеральной Ассамблеи. Доклад Генерального секретаря ООН «Мы, народы: роль ООН в XXI столетии». A/54/20. – ДОО. – Нью-Йорк, 1999.
3. Бюллетень Генерального секретаря. Функции и организационная структура Департамента операций по поддержанию мира. ST/SGB/2000/9. – ДОО. – Нью-Йорк, 2000.

References

1. Doklad Generalnogo sekretarya Sovetu Bezopasnosti OON. Povestka dnya dlya mira. Preventivnaya diplomatiya, mirotvorchestvo i podderzhanie mira. A/47/277 – S/24111. – DOI. – Nyu–York, 1992.
2. Ofitsialnyie dokumentyi Generalnoy Assamblei. Doklad Generalnogo sekretarya OON «Myi, narody: rol OON v XXI stoletii». A/54/20. – DOI. – Nyu–York, 1999.
3. Byulleten Generalnogo sekretarya. Funktsii i organizatsionnaya struktura Departamenta operatsiy po podderzhaniyu mira. ST/SGB/2000/9. – DOI. – Nyu–York, 2000.

Stepko O. M., candidate of political sciences, assistant professor of International Relations of Kyiv National University of Culture and Arts (Ukraine, Kyiv), stepko2004@ukr.net

The main aspects of informational providing of the UN peace-keeping

The article is devoted to informational providing of the UN peace-keeping operations. Basic elements of the peace-keeping conception are revealed. Particular attention is paid to the theory and practice of the UN informational activity on peace-keeping and peace-making. Activity and cooperation of the main UN peace-keeping bodies are analyzed.

Keywords: UN information activities, informational providing, UN peacekeeping operations, Department of Peacekeeping Operations.

Stepko A. M., кандидат политических наук, доцент кафедры международных отношений, Киевский национальный университет культуры и искусств (Украина, Киев), stepko2004@ukr.net

Главные аспекты информационного обеспечения миротворческой деятельности ООН

Анализируются проблемы информационного обеспечения миротворческой деятельности ООН. Освещены основные элементы концепции миротворческих операций. Рассмотрены основы теории и практики деятельности ООН в миротворческой сфере и ее информационного обеспечения. Проанализированы основные подразделения Организации, занимающиеся миротворческими операциями, и их сотрудничество в информационной сфере.

Ключевые слова: информационная деятельность ООН, информационное обеспечение, миротворческие операции ООН, Департамент операций по поддержанию мира.

* * *

УДК 321.01:323.21(477)

Левенець С. В.,
аспірант відділу розвитку політичної системи, НІСД,
(Україна, Київ), s.levenets@ukr.net

ОСОБЛИВОСТИ ВПЛИВУ ГРУП ІНТЕРЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Метою даної статті є дослідження та короткий аналіз особливостей впливу груп інтересів на формування політики національної безпеки у сучасній Російській Федерації. Зазважується важливість національної безпеки для сучасних держав, які перебувають в умовах трансформації глобалізованого світу, що зумовлює потребу ефективного функціонування системи національної безпеки, обумовлюючи формування відповідної політики у сфері нацбезпеки. Розглядаються ключові особливості визначення національної безпеки, суб'єктів її забезпечення, загроз національній безпеці та розуміння національних інтересів у сучасній Росії. Аналізується взаємозв'язок між національною безпекою та групами інтересів, а також особливості впливу груп інтересів на формування політики національної безпеки. Визначаються основні типи сучасних російських груп інтересів та їх спроможність впливати на формування політики національної безпеки. Зроблено висновки про особливості впливу груп інтересів на політику національної безпеки РФ.

Ключові слова: національна безпека, національні інтереси, суб'єкти національної безпеки, політика національної безпеки, групи інтересів.

Попри глобалізаційні тенденції, національні держави залишаються основними формами репрезентації народів та відповідних їм суспільств у міжнародних відносинах. Разом з тим, глобалізація суттєво впливає на ключові характеристики сучасного світу, підважує традиційні правила та норми, на яких будується міжнародна, зовнішня та внутрішня політика. Це призводить до появи

нових і трансформації уже існуючих викликів та загроз для існування й розвитку національних держав.

Національна безпека є складною та багатоплановою сферою, що прямо чи опосередковано взаємопов'язана практично з усіма ключовими сферами життєдіяльності суспільства, держави, людини і громадянина. Формування ефективної системи національної безпеки, забезпечення її функціонування, а відтак і – вироблення відповідних концепцій та стратегій постає одним із обов'язкових завдань для вирішення будь-якою державою.

Для своєї успішної реалізації, цей процес потребує участі представників різноманітних сфер – політичної, військової, наукової, економічної тощо. Також, він передбачає залучення суттєвих матеріальних ресурсів і розподіл відповідних владних повноважень, що робить його предметом зацікавленості та пильної уваги з боку різноманітних груп інтересів.

Як зауважує російська дослідниця, доктор соціологічних наук Л. Ніковська, сучасне російське соціально-політичне середовище перебуває у стані внутрішнього конфлікту. Він породжений невідповідністю державної політики РФ реальним інтересам суспільства, що зумовлює низьку ефективність стабілізації соціально-політичної системи [7, с. 2]. Аналізуючи причини цього конфлікту, ми можемо дійти висновку про фактичну відсутність у сучасній Росії єдиної пануючої ідеології, а отже – і системи цінностей, наслідуваної усіма або більшістю політичних сил, російською політичною елітою та переважною більшістю населення.

Важливо наголосити, що означена вище неузгодженість поглядів, уявлень та підходів впливає й на сферу національної безпеки. Результатом цього є одночасна актуалізація декількох різних підходів до формування відповідної політики та особливостей витлумачення національної безпеки як такої [6, с. 3].

«Стратегія національної безпеки Російської Федерації до 2020 року» визначає національну безпеку як «стан захищеності особи, суспільства і держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, який дозволяє забезпечити конституційні права, свободи, гідну якість та рівень життя громадян, суверенітет, територіальну цілісність та стійкий розвиток Російської Федерації, оборону та безпеку держави»[10].

Забезпечення функціонування будь-якої системи національної безпеки опирається на діяльність відповідних суб'єктів забезпечення. У чинному Законі РФ «Про безпеку» визначено, що «основним суб'єктом забезпечення безпеки є держава», тоді як до інших суб'єктів забезпечення національної безпеки відносяться «громадяни, суспільні та інші організації та об'єднання», які «володіють правами та обов'язками щодо участі у забезпеченні безпеки у відповідності до законодавства Російської Федерації» [8]. До другої категорії, таким чином, можуть бути віднесені й численні групи інтересів, які опосередковують відносини громадян з державою.

У політичних науках, під групами інтересів зазвичай розуміють деякі добровільні організації, створені для вираження і представництва інтересів людей, які входять до їхнього складу, у взаєминах з політичними інститутами, іншими групами та всередині самих груп. Фактично, такі групи акумулюють у своєму складі найбільш активних представників громадянського суспільства. А зважаючи на їхній суб'єктний характер

у контексті національної безпеки, про що йшлося вище, групи інтересів перетворюються у чинник впливу на ключові елементи системи національної безпеки та процес її формування. Діяльність найбільш впливових груп інтересів зосереджена у політичній та економічній сферах, тим самим, впливаючи не лише на «суміжні» сфери, але й на систему національної безпеки в цілому.

Це обумовлює їхній зв'язок з національними інтересами та загрозами національній безпеці. Національні інтереси РФ визначаються як «сукупність внутрішніх та зовнішніх потреб держави у забезпеченні захищеності та стійкого розвитку особистості, суспільства і держави», тоді як під загрозами національній безпеці Росії розуміють «пряму або опосередковану можливість нанесення шкоди конституційним правам, свободам, гідній якості та рівню життя громадян, суверенітету і територіальній цілісності, стійкому розвитку Російської Федерації, оборони та безпеці держави»[10].

Зазвичай, групи інтересів сприяють визначенню та формулюванню національних інтересів, їх узгодженню, здійснюють контроль над діяльністю органів влади, врівноважуючи соціальну систему за рахунок репрезентації інтересів різних сегментів суспільства. Проте, переважання впливу більш консолідованих учасників цих груп можуть призводити до викривлення пріоритетів такої репрезентації.

У такому випадку, це призводить до перетворення груп інтересів у закриті корпоративні клуби, пріоритетом для яких стає досягнення певних вузькокорпоративних цілей. Володіючи суттєвим ресурсним потенціалом, такі групи, фактично, змушують державну владу рахуватися з їхніми вимогами. Поєднання названих факторів формує негативний вплив на формування національних пріоритетів, прийняття владних рішень, призводить до порушення балансу у функціонуванні системи національної безпеки тощо. Відтак, діяльність таких груп інтересів стає перетворюється на загрозу національній безпеці.

До найпоширеніших способів впливу груп інтересів на політику у сучасній Росії можна віднести лобізм. Лобізм як діяльність щодо досягнення учасниками груп інтересів своїх цілей істотно впливає на формування політики національної безпеки [5, с. 10]. Найчастіше, російський лобізм виступає інструментом пріоритетного задоволення групових інтересів на шкоду державним, нерідко виступаючи провідником впливу на органи державної влади поза межами правового поля.

Він таїть у собі чималу небезпеку перетворення демократичних інститутів у потужний інструмент окремих зацікавлених груп у боротьбі за доступ і перерозподіл адміністративних ресурсів. За рахунок того, що великий бізнес має суттєво вищі фінансові та матеріальні можливості у порівнянні з іншими групами інтересів, лобізм у виконанні цих груп має більшу ефективність та справляє суттєвий вплив на функціонування системи. Також, це призводить до того, що результати лобізму у виконанні великих і потужних груп нерідко є соціально несправедливими, суперечать інтересам суспільства та створюють потребу у коригуванні соціально-політичного дисбалансу. До того ж, лобізм може використовуватися як інструмент збагачення окремих прошарків суспільства, представників різноманітних еліт тощо, обумовлюючи існування впливових груп при владі, зацікавлених у

збереженні стабільного дисбалансу системи на свою користь [5, с. 25].

Знизити негативний вплив груп інтересів за допомогою лобізму може законодавче оформлення лобістських відносин. В Росії вже неодноразово робилися спроби перевести тінновий лобізм в цивілізовану форму. Однак довгий час прийняття цього закону відкладалося, на думку багатьох фахівців, через те, що впливовим групам інтересів (а саме великому бізнесу та чиновникам у законодавчій і виконавчій владі, на яких він опирається) це не вигідно, і вони всіма способами перешкоджають цьому процесу [3, с. 5].

Групи інтересів впливають не лише на внутрішню політику, але й на вироблення основних напрямів зовнішньої. Остання, в умовах сучасного світу, є одним із найбільш важливих інструментів захисту національних інтересів держави та залежить від розстановки внутрішньополітичних сил.

У Росії можна виділити дві великі групи інтересів, які мають величезний потенціал впливу на зовнішню політику держави – це Військово-промисловий і Паливно-енергетичний комплекси [1]. Ці групи інтересів, здійснюють активний вплив на державну політику РФ щодо забезпечення національних інтересів. Багато в чому інтереси ВПК збігаються з інтересами держави і суспільства. По-перше, постійна наявність замовлень на виробництво продукції військового призначення забезпечує робочими місцями тисячі людей. По-друге, доходи, отримані від експорту зброї, використовуються для переоснащення власних збройних сил і розробки нових технологій, з тим, щоб підвищити оборонний потенціал країни. Інтереси ПЕК і Росії також збігаються, так формування бюджету Росії багато в чому залежить, перш за все, від експорту нафти і газу.

Однак зовнішньополітичні позиції цих груп багато в чому суперечать одне одному, визначаються ринками збуту та економічною вигодою. Зокрема, ВПК, розширюючи обсяги експорту російської зброї за кордон, зацікавлений у співпраці з країнами, які здебільшого займають антиамериканські або недружні по відношенню до Америки позиції [1]. Країни Європи для ВПК є конкурентами в боротьбі за нові ринки збуту і за присутність на старих. У свою чергу ПЕК виступає за тісну співпрацю із західними державами, оскільки саме на них припадає основна частка експорту російських вуглеводнів. Слід зазначити, що всередині ПЕК також немає єдності щодо питань зовнішньої політики, оскільки інтереси зовнішньої експансії нафтової і газової галузі багато в чому відрізняються. Різні зовнішньополітичні орієнтації груп інтересів нерідко призводять до того, що зовнішня політика Росії набуває суперечливого характеру.

Розглядаючи групи інтересів як такі, що є суб'єктами, які забезпечують функціонування системи національної безпеки та впливають на формування відповідної політики РФ, варто зауважити, що вони можуть бути умовно віднесені до чотирьох типів.

До першого типу можна віднести економічні групи інтересів. У цій групі можна окремо виділити фінансово-промислові та галузеві групи інтересів. Реформи початку 1990-х років проводилися не тільки на шкоду інтересам особистості, а й за рахунок цих інтересів. Процес приватизації позбавив права власності абсолютну більшість тих, хто цю власність створював. Більш того,

люди втратили навіть ті кошти, які у вигляді вкладів в Ощадний банк СРСР направляли на створення і розвиток цієї власності. Вся власність, а згодом, і природні багатства Росії виявилася в руках олігархів, які створили великі фінансово-промислові групи [1].

У сучасній Росії групи цього типу володіють величезними фінансовими та промисловими ресурсами і здійснюють чи не найбільший вплив на державну політику, формуючи і політику національної безпеки. Зростає концентрація політичних і економічних ресурсів у руках вузької кола осіб, що належать до цієї групи інтересів. Її представники претендують на роль російської еліти, але не пов'язують власні пріоритетні інтереси з національно-державними інтересами держави, що ставить питання про те, хто реально формує політику – політичні структури або закриті корпоративні клуби.

Характер взаємовідносин влади і бізнесу один з одним практично виключають громадян з системи прийняття політичних і державних рішень. Ухвалення таких рішень чиновниками (тісно пов'язаними, тим чи іншим чином, з бізнесом) у своїх інтересах не дозволяє вирішувати реальні проблеми громадян, розвитку соціальної сфери, економіки і політики.

Федеральні Збори в основному втратили свою функцію як орган, що представляє інтереси суспільства і держави, приймаючи закони у їхніх інтересах. Натомість, перетворилися на майданчик для просування та відстоювання своїх інтересів економічними групами [2, с. 219].

Економічні групи інтересів прагнуть акумулювати владу і довіряти цю владу у вигляді високого посту в органах державної влади будь-якому політичному лідеру з метою здійснення впливу на процес прийняття рішення на національному рівні в інтересах клану, насамперед у фінансовій та економічній сферах. Боротьба за владу між економічними групами інтересів велася і ведеться всіма доступними засобами, включаючи підкуп представників Федеральних Зборів РФ. У сферах, де розробляються стратегії в галузі нафтової і газової промисловості, стратегічних ресурсів і кольорових металів інтереси економічних кланів реалізуються вже давно.

Загроза національній безпеці Російської Федерації також може проявлятися у створенні так званої системи заступництва господарюючим суб'єктам, у встановленні монопольного контролю над діяльністю окремих підприємств і галузей економіки. Для держави все це виражається в недоотриманні колосальних сум податків, у порушенні принципів добросовісної конкуренції в орієнтуванні російської економіки на переважне обслуговування інтересів великих корпорацій [2, с. 220].

Чимало російських експертів сходяться у думці, що економічні групи інтересів – є фактичною владою у сучасній Росії, оскільки вони не просто чинять тиск, але й контролюють фінанси, кадри, пресу, процес прийняття рішень на відміну від влади формальної – політичних інститутів і політичних діячів [6].

Наступним типом є регіональні групи інтересів. Під регіональними групами інтересів розуміються, як правило, альянси політичної та економічної еліт на певній території. Сучасні умови дозволили багатьом політологам говорити про принципово новий зміст поняття регіон. Йдеться про корпоратизацію регіонів. Широке охоплення зон впливу великого бізнесу в регіонах дозволяє також

робити висновок про те, що регіональне лобіювання здійснюється іноді не в інтересах регіону, а у вузьких інтересах економічної еліти, що функціонує на території цього регіону.

Твердження російських політиків, що інтереси Федерації – це є сума інтересів її суб'єктів не знаходить відображення в політичній дійсності країни. У взаєминах федерального Центру і регіонів існує ряд суперечностей, які негативним чином позначаються на стані національної безпеки країни, серед них можна виділити: протиріччя між інтересами країни і інтересами регіонів; винятковість права сильних регіонів на більш незалежний курс та розбіжності з Центром. Механізми лобіювання регіональних інтересів різноманітні і складні. Регіональні групи інтересів в силу володіння як адміністративними, так і економічними ресурсами є однією з найвпливовіших груп інтересів у формуванні політики національної безпеки, так як своїми діями вони зачіпають не тільки конституційний лад країни, але також територіальну цілісність і політичну стабільність Російської Федерації [3].

Третім умовним типом груп інтересів у Росії є правляча еліта в особі державної влади, яка виступає як гарант захисту національних інтересів суспільства, особистості і держави. Правляча еліта в системі національної безпеки займає провідне місце, є головним суб'єктом її забезпечення, працюючи в органах законодавчої, виконавчої та судової влади. Незважаючи на зростання концентрації ресурсів в руках правлячої верхівки, правляча еліта Росії знаходиться сьогодні в кризовому стані. Криза визначається, в першу чергу, якісною невідповідністю рівня можливостей і рівня відповідальності представників правлячої верхівки.

Сучасна правляча еліта в Росії не здатна приймати стратегічні рішення виходячи з вимог національних інтересів і соціальної відповідальності. Одночасно російська правляча еліта не покладає на себе відповідальності за соціальний мир у суспільстві, за можливості розвитку для більшості, які вимагають скорочення розриву між багатими і бідними верствами населення. Навпаки, правляча еліта сама створює механізм, що гарантує збереження великої власності на території Росії, а її політика демонструє вкрай низький ступінь соціальної відповідальності [4, с. 56].

Корупція в органах влади завдає шкоди соціальній сфері, посилюючи процеси перерозподілу коштів на користь вузьких олігархічних груп за рахунок найбідніших верств населення. Результатом цього є зростання соціальної напруги. Іншим фактором є відсутність відкритих шляхів рекрутування політичної еліти. Ефективність рішень і дій держави в особі її правлячої еліти є найважливішими складовими авторитету влади. Результати вивчення громадської думки російськими вченими показують низький рівень довіри до влади і негативно оцінюють діяльність правлячої еліти.

Свою роль відіграє і відсутність стратегії національного розвитку, вкрай низька зацікавленість у створенні чітко налагодженого механізму забезпечення національної безпеки (від формування законодавства в цій галузі до реалізації його на практиці), а також відсутність чіткого розуміння необхідного обсягу законодавчого забезпечення пріоритетних напрямків державної політики. Контроль над результатами реалізації ними державної політики,

фактично, малодоступний парламенту і громадянському суспільству.

До останнього типу можна віднести суспільно-політичні групи інтересів. Це асоціації роботодавців, профспілки, громадські та некомерційні організації, різні фонди, екологічні спілки, товариства захисту прав споживачів тощо. На відміну від багатьох демократичних країн діяльність даної групи інтересів в Росії не має істотного і помітного впливу на політику, хоча саме вони покликані артикулювати інтереси суспільства і вступати в діалог з державою, захищаючи і відстоюючи ці інтереси.

Підсумовуючи, можна зробити ряд висновків. Перш за все, у сучасних російських реаліях групи інтересів є не лише формальними суб'єктами забезпечення системи нацбезпеки, але й реально впливають на формування відповідної політики. Особливостями такого впливу є його неоднорідність, яка виявляє себе у наявності чотирьох умовних типів груп інтересів, які суттєво відрізняються за своїми характеристиками, ресурсами, можливостями та наслідками впливу. Наслідком чого є дисбаланс участі різноманітних суб'єктів, що забезпечують функціонування системи національної безпеки та фактична монополізація можливості впливати на формування політики у сфері нацбезпеки. Цими типами у порядку спадання можливостей впливу є економічні, регіональні, владні і суспільно-політичні типи груп інтересів. Ще одною особливістю є фактичне домінування представників економічного типу груп інтересів у формуванні політики у сфері національної безпеки.

Іншими особливостями є акцентування уваги на загрозах, що забезпечують безперешкодне функціонування і зміцнення позицій влади одночасно з ігноруванням реальних загроз. Відстороненість представників суспільно-політичного типу груп інтересів від фактичного впливу на нацбезпеку та процесу прийняття політичних рішень, що посилюється нерозвиненістю громадянського суспільства. Також, сюди можна віднести зниження дієздатності державного апарату, залученого в обслуговування інтересів економічних груп, слабо пов'язаного з інтересами основної частини російського бізнесу, що ігнорує жорсткі вимоги соціально-економічної ситуації. Дисбаланс федерального управління та зростання дистанції між економічними спроможностями і рівнем соціально-економічної відповідальності суб'єктів РФ. А також відсутність національної стратегії, здатної консолідувати сучасне російське суспільство.

Список використаних джерел

1. Арбатов А.А., Белова М.А., Фейгин В.И. Российские углеводороды и мировые рынки / Россия в глобальной политике. №5, Сентябрь-Октябрь, 2005. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.globalaffairs.ru/numbers/16/4797.html>
2. Горный М. Б. Взаимодействие некоммерческих организаций и органов власти: сравнительный анализ законодательства / Журнал исследований социальной политики. 2010. Т. 9. № 2. С. 219-231.
3. Гулютин А. Территория лоббистов / Новые известия, 11.03.2005. / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.newizv.ru/economics/2005-03-11/21120-territoriya-lobbistov.html>
4. Крауч К. Постдемократия. М.: Изд. дом Гос. ун-та – Высшей школы экономики, 2010. 192 с.
5. Любимов А. П. История лоббизма в России. М.: «Фонд Либеральная миссия», 2005. 208 с.
6. Национальная безопасность России в оценках экспертов (аналитический отчет по результатам экспертного опроса). [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.vestnik.isras.ru/files/File/Gorshkov_analit.otchet.pdf

7. Никовская Л. И. Гражданское общество и протесты: что за ними стоит / Мониторинг общественного мнения. 2012. № 4 (110). [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://wciom.ru/fileadmin/Monitoring/110/2012_110_01_nikolskaya.pdf

8. О безопасности [Электронный ресурс]: Федеральный закон от 28 декабря 2010 г. № 390-ФЗ. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rg.ru/2010/12/29/bezopasnost-dok.html>

9. Радиков И. В. Безопасность человека: реальность или фикция? // Безопасность человека в контексте международной политики: вопросы теории и практики: материалы научного семинара. М.: Изд. Московского университета, 2011. С. 30-44.

10. Стратегия национальной безопасности РФ до 2020 года. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.scrf.gov.ru/documents/99.html>

References

1. Arbatov A.A., Belova M.A., Feygin V.I. Rossiyskie uglevodороды i mirovyye ryinki / Rossiya v globalnoy politike. № 5, Sentyabr-Oktyabr, 2005, [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.globalaffairs.ru/numbers/16/4797.html>

2. Gornyy M. B. Vzaimodeystvie nekommercheskikh organizatsiy i organov vlasti: sravnitelnyy analiz zakonodatelstva / Zhurnal issledovaniy sotsialnoy politiki. 2010. T. 9. № 2. S. 219-231.

3. Gulyutin A. Territoriya lobbistov / Novyye izvestiya, 11.03.2005. / [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.newizv.ru/economics/2005-03-11/21120-territoriya-lobbistov.html>

4. Krauch K. Postdemokratiya. M.: Izd. dom Gos. un-ta – Vyisshyey shkoly ekonomiki, 2010. 192 s.

5. Lyubimov A. P. Istoriya lobbizma v Rossii. M.: «Fond Liberalnaya missiya», 2005. 208 s.

6. Natsionalnaya bezopasnost Rossii v otsenkah ekspertov (analiticheskiy otchet po rezultatam ekspertnogo oprosa). [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: http://www.vestnik.isras.ru/files/File/Gorshkov_analit.otchet.pdf

7. Nikovskaya L. I. Grazhdanskoe obschestvo i protesty: chtо za nimi stoit / Monitoring obshchestvennogo mneniya. 2012. № 4 (110). [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: http://wciom.ru/fileadmin/Monitoring/110/2012_110_01_nikolskaya.pdf

8. О безопасности [Elektronnyy resurs]: Federalnyy zakon ot 28 dekabrya 2010 g. № 390-FZ. [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.rg.ru/2010/12/29/bezopasnost-dok.html>

9. Radikov I. V. Bezopasnost cheloveka: realnost ili fiktsiya? // Bezopasnost cheloveka v kontekste mezhdunarodnoy politiki: voprosy teorii i praktiki: materialy nauchnogo seminar. M.: Izd. Moskovskogo universiteta, 2011. S. 30-44.

10. Strategiya natsionalnoy bezopasnosti RF do 2020 goda. [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.scrf.gov.ru/documents/99.html>

Levenets S., post-graduate student of the department of development of the political system, NISS, (Ukraine, Kyiv), s.levenets@ukr.net

The peculiarities of the impact of groups of interest on the formation of Russia's national security policy

The aim of this paper is to study and a brief analysis of the features of impact that groups of interest have on Russia's national security policy. The article stresses the importance of national security for the modern states in the conditions of transformations of a globalizing world, which actualize the need for an effective functioning of national security system, meaning a formation of a proper national security policy. Some attention is given to the peculiarities of modern Russia's approach to defining and understanding of national security, the subjects of national security, national interest and the threats for national security. The author analyses the interconnection between national security and groups of interest to show their impact on formation of national security in Russia.

Keywords: national security, national interest, the subjects of national security, national security policy, groups of interest.

Левенец С. В., аспирант отдела развития политической системы, НИСИ, (Украина, Киев), s.levenets@ukr.net

Особенности влияния групп интересов на формирование политики национальной безопасности Российской Федерации

Целью данной статьи является исследование и краткий анализ особенностей влияния групп интересов на формирование политики национальной безопасности в современной Российской Федерации. Отмечается важность национальной безопасности для современных государств, которые находятся в условиях трансформаций глобализирующегося мира, что обуславливает необходимость эффективного функционирования системы национальной безопасности, обуславливая формирование соответствующей политики в сфере национальной безопасности. Рассматриваются ключевые особенности определения

национальной безопасности, субъектов ее обеспечения, угроз национальной безопасности и понимание национальных интересов в современной России. Анализируется взаимосвязь между национальной безопасностью и группами интересов, а также особенности влияния групп интересов на формирование политики национальной безопасности. Определяются основные типы современных российских групп интересов и их способность влиять на формирование политики национальной безопасности. Сделаны выводы об особенностях влияния групп интересов на политику национальной безопасности РФ.

Ключевые слова: национальная безопасность, национальные интересы, субъекты национальной безопасности, политика национальной безопасности, группы интересов.

* * *

УДК 327.3(477)

Heydarova Kh.,
PhD student, Institute on Human Rights Azerbaijan
National Academy of Science (Azerbaijan),
xatira.heydarova@mail.ru

THE NAGORNO-KARABAKH CONFLICT AND THE US POSITION ON THE CONFLICT

As a result of Armenia-Azerbaijan, Nagorno-Karabakh conflict Nagorno-Karabakh region and its 7 surrounding regions belonging to Azerbaijan were occupied by Armenians. The Republic of Azerbaijan supports the resolution of the conflict within the framework of international law and for this purpose, this issue is a priority in relation to a number of international organizations, as well as, states.

The position of the USA has a contradictory character related to Armenia - Azerbaijan, Nagorno-Karabakh conflict. One the one hand, as one of the co-chairing states of Minsk Group since 1997, while proposing the resolution of the conflict within the territorial integrity and independence of the Republic of Azerbaijan, on the other hand, it allocated (1998-2013 fiscal years) millions of financial funds for the so-called Nagorno-Karabakh. And the «Section 907» is not reversed which was adopted due to political inexperience of the 1990s and bans the state-level assistance of the US to Azerbaijan. While Azerbaijani soldiers actively supported the US struggle against terrorism as a part of NATO-led peacekeepers in Kosovo, Iraq and Afghanistan, the state terrorism by Armenians to which the Azerbaijani people is subjected is not perceived ambiguously.

Keywords: USA, Minsk Group, Nagorno-Karabakh conflict, Section 907, Armenians.

(стаття друкується мовою оригіналу)

It becomes clear while conducting research on the history of Caucasus that this territory has been in the center of attention of a number of major states in the surrounding area for its geographical location, rich fauna and flora. Historically, empires sought to use the region both as trade and buffer zone. And as local peoples were relatively weak, ethnically more diverse and could not gather under the single political governance, they gave this opportunity to largest states.

Since the nineteenth century, Caucasus getting out of the status of the space in which only the regional states showed interest, started to take place in the foreign policy strategy of globally powerful states and since that period, the world countries turned the region into an arena of competition in order to have rich natural resources. The events in the region were called «big game» [7, p. 150] and it is an indication that since then, the smallest states of the region inevitably became small, even insignificant players of this big game. In modern age, geo-strategic and geo-economic interests of a super power in the region, such as the US are met.

The features such as the US super power, its advanced position in comparison with the leading states on political, economic, military, cultural and other indicators in the world, its reputation and casting vote in a number of international organizations etc. have prompted the Republic of Azerbaijan to constantly develop its relations with this state. And the main reason that makes necessary the desire of Azerbaijan to